

(Kip Andersen doet het woord)

VN: veeteelt veel erger dan transportsector (inclusief vliegverkeer).

13% uitstoot broeikasgassen komen van transport
18% van veeteelt

Vooral methaanuitstoot is probleem, 25 tot 100x destructiever dan CO₂ van transportsector.

Grote milieuorganisaties hebben geen aandacht voor dit probleem uit angst voor verlies van leden.

Fracking VS als voorbeeld: 378 miljard liter water per jaar (alles is steeds omgerekend vanuit gallons)

Echter: veeteelt VS: 130 biljoen liter

Methaan-emissies van beide industrieën ongeveer gelijk.

Gemiddelde Californiër verbruikt 5678 liter per persoon per dag. Hiervan is de helft gerelateerd aan vlees en zuivel.

Vee eet waterintensieve granen. 110 gram hamburger: 2500 liter water.

Waterverbruik huishoudens VS: 5% van totaal verbruik. 55% van verbruik is voor vee-industrie.

Tot 21000 liter water voor 1 kg rundvlees

Overheid spoort mensen aan om water te besparen, maar wil niet ingaan op waterverbruik vee-industrie.

Ei: 1800 liter

Kaas: 34 00 liter (per hoeveel? 450 gram weer?)

Overheidswoordvoerder: geen aanpak waterverbruik vee-industrie vanwege “the way government is set up here”.

“Het ene is water management, het andere is verandering van gedrag”. Maar is allebei verandering van gedrag!

In 2009 brachten twee adviseurs van de Wereldbank een analyse uit waarin werd geconcludeerd dat niet 18% van uitstoot van vee-industrie komt maar 51%

Dit hogere getal komt door het meenemen van effecten van vernietigen regenwoud, methaanuitstoot zelf en de mest die wordt geproduceerd.

1/3 van al het zoetwaterverbruik is voor vee-industrie.

Bezet 45% van landoppervlak

Oorzaak van 91% van Amazon regenwoud vernietiging

Belangrijkste reden uitsterven soorten

Belangrijkste oorzaak dode zones in de oceanen

Habitatvernietiging

Greenpeace wilde niet praten, net als vele andere organisaties.

Dr. Richard Oppenlander, auteur "Comfortably Unaware": Als we nu geheel stoppen met gebruik van alle fossiele brandstoffen, dan nog steeds over maximale emissie broeikasgassen, 565 gigaton in 2030. En dat is allemaal terug te voeren op veesector.

Will Tuttle, auteur: The World Peace Diet: 10.000 jaar geleden: vrijlevende dieren 99% van biomassa. Mens toen 1% van biomassa.

Nu: mens plus vee: 98% van biomassa

Wilde dieren nu nog 2% van biomassa

Regenwoud verdwijnt met 4000 m² per seconde

Hun boodschap is meestal: ga gewoon door met wat je doet, neem een spaarlamp, douche wat korter, etc... Hooguit een dagje per week geen vlees.

53000 kg mest per seconde geproduceerd in VS.

500 stikstofdoordrenkte dead zones in zee door vee-industrie, totaal 245000 km²

¾ van fisheries overgeëxploiteerd, volledige geëxploiteerd of vrijwel uitgeput door overbevissing. Voorspelling is dat in 2048 oceanen visloos zijn.

28 miljard dieren uit zee gehaald in 2013.

90 miljoen ton vis per jaar. Veel bijvangst, voor iedere 450 gram vis 2,2 kg bijvangst (by-kill). Zeehonden, walvissen, schildpadden, haaien, dolfijnen, etc.

Stel je voor dat ze op gazelles jagen op de Afrikaanse savanne met een groot net en daarmee ook alle olifanten, leeuwen en andere dieren als bijvangst zouden hebben.

40-50 miljoen haaien dood per jaar als bijvangst.

Vaak is dit toch 'duurzaam' gecertificeerd.

1988: 85 miljoen ton

2050: 100 miljoen ton, totaal niet duurzaam.

Ondertussen ook enorme toename van kweekvis.

Oceana woordvoerder, Dr. Geoff Shester: Oceaan voert steeds nieuwe nutriënten aan en dat wordt dan vis. En dat wordt elk jaar meer. Zoals je maar van de rente leeft.

(En dat klopt, maar hoe kan deze man beweren dat dat nu het geval is!!!???)

Daniel: van de rente leven is een economische variant van duurzaam beheer.

Sea Sheperd: 'sustainable' fishing is alleen maar een term dat we ons wat beter voelen. Duurzame visserij bestaat niet.

Regenwoud verdwijnt vrijwel alleen voor veevoer en houden van vee. Verder houtproductie.

We verliezen 100 soorten per dag.

Palmolie-industrie zorgt voor regenwoudvernietiging, maar komt niet in de buurt van veeteelt.

Ruim 1100 activisten vermoord in afgelopen 20 jaar in Brazilië.

Will Anderson, Greenpeace Alaska Founder, voormalig lid van board of directors wil wel praten: Milieuorganisaties hebben het niet over de echt belangrijke zaken. Hebben het niet over ons dieet en over veeteelt.

Ann Notthoff, Natural Resources Defense Council. Heeft niets zinnigs te zeggen.

150 miljard gallons (568 miljard liter) methaan per dag aan koeiewinden.

Bezoek aan “gras fed farm”, zonder antibiotica. 1800 hectare aan graasterrein. 1 koe (plus evt een kalf) per 4 hectare. 1 varken per 2 hectare.

7 maanden tot slacht bij varkens.

**Boerin Doniga Markegard van Markegard Family Grass-Fed:
“I love animals and that's why I'm in the meat business”**

Grass fed systeem, dus met ruimte voor de dieren geeft 20 kg vlees per hectare

Gemiddelde Amerikaan eet 95 kg vlees per jaar (iets meer dan Nederlander). Dan kun je maar 379 mensen voeden van bovenstaand oppervlak van 1800 hectare.

4,75 hectare per persoon, maal 314 miljoen Amerikanen.

Dus 1,5 miljard hectare grasland

US heeft 809 miljoen ha in 48 staten.

Momenteel is de helft van het oppervlak van de VS al in gebruik voor veeteelt (en veevoer).

Als je wilt overstappen op een grass-fed systeem moet de gehele VS plus geheel midden Amerika plus de helft van Zuid-Amerika plus een groot deel van Canada GEHEEL worden bedekt met graslanden. Dus ook alle steden, bergketens, alles. En dan dek je alleen nog maar de vleesbehoefte van de VS.

Gras-fed koe: 23 maanden tot slachtrijp

Grain-fed: 15 maanden

Dus 8 maanden extra landgebruik, watergebruik, voedsel, afval.

Daarmee heeft weide-vee een grotere CO2-afdruk dan graangevoerd vee. Al eerder gehoord in andere documentaire.

Clover-Stornetta Dairy, CEO van bedrijf: heeft twijfels of de wereld gevoed kan worden met duurzame zuivel.

Bivalve Organics Dairy, boerderij: koe eet 64-70 kg veevoer per dag.

Daniel: Volgens de VN kost productie van 1 kg soja 2750 liter aan water.

Koe drinkt 114 tot 151 liter water per dag.

20 ton per week (ook zo vertaald, maar ik denk dat dit nog naar metrisch moet?) voor 250 koeien.

Daniel: maar dan kom je niet aan die 64 tot 70 kg... Ik heb twijfels bij deze getallen, nog checken.

Bij deze ORGANIC farm worden kalfjes na twee dagen gescheiden van moeder en alle dieren uiteindelijk naar vleesindustrie.

“Profit” komt op eerste plaats.

Deze boer zegt ook dat er gewoon niet genoeg land is voor deze vorm van organic farming.

1 liter melk kost 1000 liter water.

Verwoestijning vooral door veeteelt.

Alan Savory: beste manier om verwoestijning tegen te gaan: meer dieren laten grazen.

Analoog hoe Oceana zei: beste manier om vis te helpen is door vis te eten.

Savory claimde dat verwoestijning in Zimbabwe door olifanten kwam en dat er 40.000 moesten worden afgeschoten. Na 14 jaar afslachten werd het alleen maar erger met verwoestijning. Niet de beste persoon om advies van aan te nemen.

Vee-industrie heeft nu zelfde effect op VS.

Overheid voert actief beleid om wildlife af te schieten dat een bedreiging vormt voor vee. Verder grote subsidies voor veehouderij.

David Simon, lawyer, auteur Meatonomics heeft de kosten van vlees- en zuivelproductie berekend die niet door de producenten zelf gedragen worden. De verborgen kosten die worden afgewenteld op de samenleving: ziektekosten, milieuschade, subsidies, schade aan fisheries.

De kosten bedragen 332 miljard euro, als vee/zuivelindustrie dit zelf moest dragen:

Doos eieren van 5 euro wordt 10 euro

Big Mac van 3,50 naar 8,85

Ook de vegetariër betaalt mee aan de kosten. Dus iedereen betaalt mee aan dat restbedrag van die Big Mac.

Food & Water Watch: als we kijken naar wie profiteert en lobby voert voor dit systeem van landbouw dan zijn dat vlees en zuivelproducenten.

Animal Agriculture Alliance (lobby voor livestock) is bereid tot interview: lang leve GMO, want we kunnen niet terug naar grasgevoed vee. Tevens: dieren staan liever binnen. Na wat kritische vragen loopt interview vast en later telefonisch te horen gekregen dat ze niet meer willen meewerken.

Howard Lyman liet zich kritisch uit over veeindustrie bij Oprah Winfrey en werd vervolgd. Lyman is geboden op grootste zuivelboerderij van Montana in 1938. Begon na opleiding met ruim 4000 ha landbouwgrond. 7000 stuks vee. 30 werknemers. 45 jaar lang. Liet zich kritisch uit over de **Food-Disparagement Law**.

(Door deze wet kan de voedingsindustrie kan gemakkelijker mensen vervolgen die zich kritisch uitlaten over een producent. Het boek Green Illusions heeft zelfs aan zelfcensuur gedaan om vervolging te voorkomen. Zelfs waar wetenschappers bepaalde claims hadden geverifieerd.)

(Komt dit ook naar Nederland met TTIP?)

In Engeland is ook vergelijkbaar geval: twee activisten die werden aangeklaagd door McDonalds. Na 20 jaar gewonnen door de activisten. Zie ook de docu: McLibel.

Terug naar Cowspiracy:

Howard Lyman zegt dat Cowspiracy ook risico loopt op rechtzaken.

Will Potter (Green is the new red): vee-industrie zeer machtig. FBI houdt hem in de gaten.

Documentairemaker Kip dacht op bepaald moment dat het het beste was te stoppen.

Wereldbevolking:

1812: 1 miljard mensen op aarde

1912: 1,5 miljard

2012: 7 miljard

70 miljard dieren op ieder moment op de wereld voor consumptie.

56 miljard landdieren per jaar gedood (getal niet uit docu)

Menselijke populatie drinkt 20 miljard liter (5,2 gallons) per dag (Daniel: lijkt me wat veel, maar orde van grootte is goed)

Eet 9,5 miljard kg per dag.

Er zijn 1,5 miljard koeien:

170 miljard liter water per dag

60 miljard kg voer per dag

Dr Will Tuttle: Kunnen momenteel 12 tot 15 miljard mensen voeden
50% van granen en peulvruchten is veevoer

VS: 70-80% van granen

90% van soja

(NL: 99% van mais is veevoer)

82% van kindersterfte vindt plaats in landen waar veevoer voor dieren wordt verbouwd. Deze dieren worden vervolgens door ontwikkelde landen (VS, Europa) geconsumeerd.

15x meer eiwitten van planten dan van vlees per landoppervlak, ongeacht het type land (dus je kunt op zelfde type land steeds die factor 15 verwachten. Soms is land minder vruchtbaar, maar dat geldt dan voor zowel vee als voor planten)

Mensen realiseren zich niet dat *ieder* dier uiteindelijk vermoord wordt. Staat ver van de mensen af.

Animal Place: farm animal sanctuary: redt dieren van industrie.

Energie voor ei: 38:1, dus 38 keer meer energie erin gestopt dat eruit komt.

Energieverhouding voor planten die voedzaam zijn en alle dierlijke producten vervangen: 1:2

Kun je gezond blijven als je vegetarisch of veganistisch eet?

Dr. Michael A. Klaper: 32 jaar vegan, blakend van gezondheid. Ook veel vegan moeders in praktijk gehad, prima zwangerschappen, vegan kinderen die gezond opgroeiden.

Alles kun je uit planten halen.

Koeienmelk: 65-pound kalf z.s.m. naar 200 kg koe. "Baby calf growth fluid"

Earthworks Urban Farm in Detroit: boert zonder dierlijke mest.

6350 kg voedsel van 1 hectare

Vegan is niet alleen meer mededogend (more compassionate), maar ook efficiënter.

(Dat is ook weer in deze docu opvallend: het contrast tussen de wrede vee-industrie en de plantaardige manier van voedselproductie. Dik versus dun, onplezierige uitstraling versus vriendelijkheid. Ook de zachtaardigheid van dierenopvang.)

Jager-verzamelaar ideaal slaat nergens op.

John Jeavons
Biointensive Farming Innovator
Auteur "How to grow more vegetables"

Momenteel 216000 mensen per dag erbij op de planeet, 14000 ha extra landbouwgrond per dag nodig. Niet haalbaar.

Eén persoon voeden op basis van vegan diet: 1/6 acre (verkeerd vertaald in docu!), ofwel **674 m²** (dat klopt mooi met andere bronnen!)

Op basis van vegetarisch: 3 keer dat oppervlak van 674 m²

Typisch vleesgeoriënteerde dieet VS: 18 keer de hoeveelheid land dat een vegan vereist.

Want:

Je kunt 33566 kg groenten verbouwen op die 18 keer 674 = 12132 m²
en maar 340 kg vlees verkrijgen van hetzelfde oppervlak (eerder genoemde gras-fed koeien: 20 kg vlees per hectare!)

Hier slide met oppervlakten invoegen

Maar het houdt niet op met landgebruik

Vegan half zoveel CO₂ als typische Amerikaanse omnivoor

1/11 van hoeveelheid fossiele brandstoffen (hoe kan dan CO₂ maar de helft zijn?)

1/13 van het water

1/18 van hoeveelheid land

Per persoon per dag:

Dat geeft een besparing van 4100 liter water per dag

20 kg graan

10 m² bos ofwel 9 kg CO₂

Het leven van 1 dier (ik zou zeggen minder dan dat, met de genoemde 56 miljard per jaar)

Als je ecosystemen wilt redden, het oppervlaktewater weer schoon wil krijgen, de zeeën weer gezond, de dead zones laten verdwijnen, de mensen weer gezond, de belangrijkste broeikasbijdrage wilt neutraliseren, iedereen voldoende te eten wilt geven, voedselveiligheid toe wil laten nemen (ziekten van vee, ziekten van mest), dan moet je naar een vegan leefwijze.

Belangrijker:

You put values like compassion and integrity and kindness, values that are natural to human being, you put that in, you build that back into the story of our food.

Kip Andersen:

Life today is not about sustainability, it's about "thrive-ability"